

Mässlingsskydd för medarbetare inom regionalt finansierad vård och omsorg

Bakgrund

Mässling är en av de mest smittsamma sjukdomar som finns. Det kan räcka att befinna sig i samma lokal som någon som är sjuk för att själv bli smittad. Medarbetare inom vård och omsorg har därmed en ökad risk att inom sjukvården exponeras för mässling. Skyddet för medarbetare är viktigt för att minska spridning av mässling inom vården och att i möjligaste mån minska antalet medarbetare som i en smittspårningssituation akut behöver vaccineras eller få immunoglobulin.

Målet är att alla som arbetar inom vården, samt alla andra anställda som regelbundet vistas i lokaler där vård bedrivs inom Region Stockholm, ska vara skyddade och känna till sitt skydd mot mässling.

Arbetsgivaren ska, vid behov, erbjuda vaccination, andra medicinska förebyggande åtgärder, kontroller och uppföljande kontroller, om arbetstagare kan ha utsatts för eller riskerar att utsättas för smittämnen i arbetet i enlighet med AFS 2018:4. Av arbetsmiljölagen följer att kostnader för vaccination, andra medicinska förebyggande åtgärder, ska bäras av arbetsgivaren. För studenter i utbildning ansvarar utbildningens huvudman för kostnaderna.

Använd den för ändamålet avsedda [hälsodeklaration inför anställning](#).

För övriga vård- och omsorgsverksamheter som inte har regionfinansiering, är det en stark rekommendation att denna riktlinje följs.

Bedömning av immunitetsstatus av medarbetare

För bedömning av immunitetsstatus gäller följande:

Medarbetare som vet att de haft mässling eller fått två doser vaccin (efter 1 års ålder), bedöms som immuna, oavsett ålder och födelseland.

För medarbetare födda i Sverige, Europa, Australien, Canada, Japan, Nya Zeeland, USA och forna Sovjetunionen gäller följande:

- **Födda före 1960:** bedöms som immuna då de sannolikt haft mässling.
- **Födda mellan 1960-1980:** individuell bedömning (se nästa avsnitt).
- **Medarbetare födda efter 1980 i Sverige:** bedöms som immuna då $\geq 95\%$ har fått två vaccindoser.

Övriga länder

- **Födda före 1980:** bedöms som immuna då de sannolikt haft mässling.
- **Födda efter 1980:** individuell bedömning (se nästa avsnitt).

Sammanfattande tabell

Födelseår			
Födelseland	före 1960	1960-1980	efter 1980
Sverige	Antas ha immunitet	Individuell bedömning	Antas ha immunitet
Europa, Australien, Kanada, Japan, Nya Zeeland, USA, forna Sovjetunionen och Sydamerika	Antas ha immunitet	Individuell bedömning	Individuell bedömning
Övriga länder	Antas ha immunitet	Antas ha immunitet	Individuell bedömning

Individuell bedömning

Vissa medarbetare som vuxit upp i en tid med gradvis ökande vaccinationstäckning kan sakna fullt skydd mot mässling. När vaccinationstäckningen gradvis ökar, minskar mängden cirkulerande virus och därmed också antalet personer med genomgången infektion. Personer som varken är vaccinerade eller haft mässling saknar immunitet.

Individuell bedömning baseras på följande:

- 1) Vaccinationsdokumentation (2 doser efter 1 års ålder) eller anamnes på genomgången mässling.
- 2) Anamnes: Har du följt ditt lands vaccinationsschema? Har dina föräldrar aktivt avstått vaccination enligt nationellt program?
- 3) Täckningsgrad för två doser vaccin mot mässling i olika länder efter årtal går att ta fram på [WHO's webbplats](#).

Observera att serologi inte behövs för ovanstående bedömning.

Åtgärd efter individuell bedömning

Uteslut kontraindikationer för vaccination med hjälp av blanketten [hälsodeklaration MPR-vaccination](#).

- Om personen fått 1 dos eller vid osäkerhet kring om personen fått 2 doser (efter 1 års ålder) → erbjud en dos vaccin mot mässling.

- Om personen är ovaccinerad / ej haft mässling eller vid osäkerhet → erbjud två doser vaccin mot mässling, med minst 4 veckors intervall.

Om vaccinet

Vaccin mot mässling är ett levande försvagat vaccin. I samma vaccin (MPR) ingår skydd mot påssjuka och röda hund. Två doser vaccin mot mässling som ges efter 1 års ålder beräknas ge livslångt skydd.

Vaccinet är kontraindicerat för gravida och svårt immunhämmande personer samt personer med tidigare anafylaktisk reaktion mot ägg. För mer information om vaccinet hänvisas till FASS.

Upphandlat vaccin heter MMR Vaxpro, beställs från MSD, läs mer på [Beställ vaccin - MSD Vaccinservice](#). Beställning innan klockan 14 levereras nästa vardag.